

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor,
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik napenkint reggel, kivéve hétfőn.
Laptulajdonosok és főszerkesztők:
JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:
Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11
Kiadóhivatal:
HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

A szabadelvű párt ujjá szervezése.

Ugy mondják, úgy hozza hírül az osztrákok fővárosából távirat és ujság, hogy ő felsége Khuen-Héderváry segítségével ujjá akarja szervezni az egész szabadelvű pártot, hogy kormányképesse tegye. És e hírrel kapcsolatosan jön az a hír Bécsből, hogy Körber urék és az osztrák ujságok minden katonai »engedmény« ellen, melyeket a magyaroknak megadni akarnak, a végső lehelletig küzdenek.

Nos hát ezek a hírek nem jó jövődre engednek következtetni. Mert ilyen kapcsolatban ugyan mire következtethetünk a hírekből?

Vagy arra, hogy az osztrákok komisz önhittsége már arra vetemedett, hogy nyíltan akarja hirdetni a szövetségben magának követelt prepotenciát, s ennek megvédése végett a mostani szabadelvű pártot, melyet a nemzeti párt átszótt nemzeti érzülettel szét akarja ugrasztani s oly pártot akar létesíteni, mely a régi Tisza-párt híj képmása, s ezzel a nemzeti áspirációk hosszú időre ismét megbénítatnának; vagy pedig arra enged következtetni, hogy az engedmények megadása esetén az osztrákok a Reichsrathban előidézett mesterséges botrányokkal arra fognak törekedni, hogy a kiegyezés tárgyalásánál a mostani nehéz magyar közgazdasági állapotokat megnehezítsék s így bizonyítsák be, hogy nem volt igazunk, mikor azt állítottuk, hogy a nemzeti jogokért folytatott küzdelmek révén bekövetkezett, bár jelentéktelen közgazdasági hátrányokat észrevétlenül az állam kára nélkül kiheverhetjük. Azt akarják az osztrák urak, hogy nemzeti jogaink kivívásáért boszut állhassanak rajtunk közgazdaságilag, hogy megmutathassák jogaink szent szeretetének, hogy mindez a nemzeti lelkesedés semmit sem ér közgazdasági önállóság nélkül, hogy a közgazdasági harcokkal meg fogják bénítani a szolgálékek államiségünk hatalmas fellendülését, amiért az ő szolgálékekkel társulni nem akartunk, ne

hogy még az ő szolgálékek is aljasuljunk.

Igen, erre az osztrák részről megindítandó, elkeseredett harcra kell következtetni abból a fenyegetésből, melylyel az osztrák félhivatalosok kérkednek. Azzal fenyegetnek, hogy meg fogják akadályozni a kiegyezést. Hát ez fenyegetésnek bizonyára fenyegetés és pedig megszivlelendő fenyegetés azért, mert a legpozitívebben tudjuk, hogy az osztrákok ezt a fenyegetést komolyan nem veszik. Ők ugyanis megobstruálják majd a kiegyezést, de nem ám azért, hogy megakadályozzák, hanem hogy minket közgazdasági kényszer elé vigyenek. Mi ezt tudjuk és mi épen ezért komolyan vesszük fenyegetésüket és biztosítani is fogjuk magunkat, hogy az osztrákok céljukat el ne ériék.

Ma már biztosíthatjuk, mert hiába akarják reorganizálni a szabadelvű pártot, ma már annak minden tagja át van hatva attól a tudattól, hogy a magyaroknak meg kell kapnia mindent, ami őt megilleti. Meg kell kapnia a magyar nemzeti hadsereget, meg kell kapnia a közgazdasági önállóságot, Ugy látszik az osztrákok nagyon lebecsülik a magyar szabadelvű pártot, pedig azt rosszul tesszik, mert ez a szabadelvű párt első sorban magyar.

Próbálják meg az osztrák urak, s mondják ki a közgazdasági közösség megszüntetését. Meglássák, hogy első sorban a magyar szabadelvű párt mond ezért nekik köszönetet.

Hiszen ha tudnánk, hogy ezt megteszik, nem is aggódnánk egy perczig sem. De tudjuk, hogy az osztrákoknak mai magatartása, fenyegetései és fenyegetéseinek esetleges végrehajtása csupán csak azért fog történni, hogy a mi helyzetünket oly bonyodalmak elé vigye, amelyeknek a következményeit egyelőre talán nem tudjuk majd megítélni, mert nem láthatjuk tisztán a mozgató erőket. De hát hiszen elmondhatja a magyar önvigasztalásaképen: iam alios ventos vidi.

De hát azért bajt okoz és csupán csak

ezért mondtuk, hogy komoly jövőnek nézünk eléje.

Egyebekben nem kell már féltetni a magyar parlament egyik pártját sem.

Egyebekben nem kell félni semmi ujjá szervezési törekvéstől sem. Azt a pártot ujjá szervezte már a fellobogó nemzeti érzület. Csak visszafelé szervezésről lehet szó, ennek pedig legnagyobb ellen-sége a nemzeti érzület.

A helyzet.

— Politikai levelezőnkől —

Budapest, augusztus 18.

Mindenféle örömet okozott a nemzeti jogok részben való elismeréséről szóló hír. Hiszen lehetne-e ez másképen? Annál rosszabbul eshetik most ezen természetes, szükséges dolgokat tartalmazó hírek czáfolata félhivatalos részről, amely

czáfolat

így szól:

A »Magyar Távirati Iroda« jelenti: Különböző lapok részleteket közölnek a hadsereg kérdésében való engedményekről, amelyeket irányadó helyen állítólag már elhatároztak, hiteles értesülések alapján kijelenthetjük, hogy ezek a közlemények tökéletes tájékoztatlanságról tanuskodnak és nyilván kizárólag hangulatkeltésre vannak szánva. Hiszen minden józan életű ember előtt világos hogy a hadsereg kérdésében illetékes oldalról még nem történhetett állásfoglalás. Ha ez idő szerint ebben az ügyben már elhatároztak és eldöntöttek volna valamit, akkor sem értelme, sem czélja nem volna ama kihallgatásoknak, amelyek most pénteken kezdődnek s melyeknek eredményei fogják a döntés alapját alkotni. Általában az utóbbi időben a hangulatok kiméletlen kizsákmányolása körül annyi visszaélés történt, hogy komoly lelkiismeretbeli kötelesség e válságos pillanatban ily eljárással felvilágosítólag szembeszállani és komolyan apellálni a közvélemény higgadt hazafiságára.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Néhány lap megjegyzéseket fűz ahhoz, hogy Lukács pénzügyminiszter neve nincs a királyhoz meghívott személyiségek jegyzékében. Erre vonatkozólag jól értesült oldalról helyreigazítólag közlik velünk, hogy a hivatalban lévő miniszterek minden időben ő felsége rendelkezésére állanak és mindenkor meghívhatók kihallgatásra. Természetes tehát, hogy ő

falsége hivatalos tanácsadói nem szerepelnek ama személyiségek listájában, akiknek véleményét az uralkodó csak egyes külön esetben óhajtja meghallgatni. Azokat a kombinációkat tehát, amelyek ezt az itt felhozott körülményt figyelmen kívül hagyják, teljesen téveseknek és elhibázottaknak kell mondanunk.

Ime a czáfolatok szerint ott volnánk tehát, ahol a harcot elkezdtük.

Nagyon elszomorító dolog ez a félhivatalos czáfolat, mert nem tekinthető egyébnek, mint a bécsi »Information« viszhangjának, amely most gunyolja az ellenzékét és vádolja a szabadelvű pártot.

Bécsi vád a szabadelvű párt ellen.

Ez még nem történt meg a párt fenállása óta. Most kell átszenvednie a vádat és súlyos következményeit. Bécs vádolja azért mert a nemzeti követelések jogosultságát elismeri. De hogy e vád odiumát elhárítsa magáról a vádoló és hogy eltakarja a lólábot, még azt is hozzá teszi, hogy ime a szabadelvű párt a monarchiát válságba kergeti. Mert hát a vádolónak Magyarország Hekuba, mikor monarchiáról van szó. És minő naivitással, minő impertinenciával akarnak vádjainak erőt biztosítani és Magyarország elítélését ismét kierőszakolni: nekik nem kell kiegyezés, hangoztatja ma az egész Ausztria, ha Magyarország jogait elismerik. Bizony, ha ennek dacára vagy csak épen ezért nem kapjuk meg a jogainkat, akkor Magyarországon a béketűrésnek végének kell szakadnia.

Nem sokára elválík minden. Az azonban bizonyos, hogy a politikai körökben a hangulat naponként izgatottabb lesz.

Az audienciák.

Jeleztük már napokkal ezelőtt, hogy az ó-szabadelvűek közül senkit sem hallgat meg a király. Mi egyedül hangoztattuk és most hirünk igaznak bizonyult. Wekerlét sem fogják meghall-

Palicsi levél.

— A »Bácsmegyei Napló« eredeti tárczája. —

Két ünnep egymásután s Palicson se bál, se tombola, semmi és semmi! Ezt mondogatták egymásnak tegnap az emberek a vilamoson. Pedig mennyire tévednek. Most úgy látszik a palicsi élet visszavonult a vilálkba. Tegnap is oly pompás házi hangverseny volt: este nyolckor Csalányi Gézáné ó méltósága Guganovits-féle villai lakásán, hogy a nagyközönség is örömet tapasztalt volna hozzá. Hangverseny után dús lakoma, végül hajnalig tánc következett.

Valóban megérdemlik a szereplők, hogy programjukról néhány szóval megemlékezzünk.

Induló hangjainál felvonultak a szereplők, majd félkört képezve vezetőjük előlépett s ékes rigmusokban mondta el tréfás prológját. Hogy milyen rendbeli ember volt, maga elárulja midőn így szól:

»Hosszú legyen, rövid legyen? Rajta hát,
Lássuk a mi hangversenyünk műsorát.
Mi az első? Egy unalmas rossz prológ,
— Oh fájdalom! hogy a lóláb már e számnál is kilóg!
De bocsanat, szünidőm van, s ilyenkor
Minden egyes jóra való professzor
Árendába adja azt a kis esztét,
Mit a hosszú iskola év, még nem kuszált szerteszét.«

A prológ után Zsivkovits Irénke szavalata

gatni, miniszterelnökségéről meg már nem is igen beszélnek.

Csáky van előtérben és mellette Apponyi Albert. Ma azonban Csáky megbízatását biztosabbra veszik.

Természetesen, hogy Tisza ellene van Apponyinak, ami azonban a megbízatás esetén nem okozna nagy fejtörést senkinek sem jól lehet már is hangulatot keltenek Tisza ellenzékieskedése mellett azzal, hogy hát Andrassy is pártolja Tiszát. Hát hiszen hiszi aki hiszi.

Vannak már is akik Tisza okvetlenkedésének az erejét a minimumra akarják redukálni úgy, hogy Csáky—Apponyi kabinetéről beszélnek. Csáky a Tiszáék muma.

Igy azonban, miképen lesz, azt ma még biztosan tudni nem lehet.

A kamara kiállítási bizottságának ülése.

— Saját tudósítónktól. —

A kereskedelmi és iparkamara kiállítási bizottsága ma délután ülést tartott Weiner Miksa elnöklete alatt és örömmel vett tudomást a kerületi inas- és segédmunka-kiállítás jelentékeny sikeréről és élénk látogatásáról.

A kamarai titkár tett előterjesztést arról, hogy a tárlaton 1079 iparosinas és segéd vesz részt és gyűjteményes kiállítása van a fa- és fémpipari szakiskolának, továbbá a szegedi, ó-kanizsai és bajai inas-iskoláknak. E részvétel értékét és jelentőségét mutatja az, hogy a kolozsvári kamarai kerület hasonló kiállításán az összes kiállító száma 420. Kedvező a jelentés a kiállítás eddigi látogatóiról is, kiknek száma mintegy négyezer.

Beszámolt a kamarai titkár a kiállításnak eddigi költségeiről és a bizottság megállapította, hogy mennyi arany- és ezüstpénzjutalmakat oszt szét az érdemesebb kiállító között. Ezen odaitélestről a zsüri fog határozni,

következett. »A pesti kis lány falun« cz. darabot adta elő oly könnyedséggel, annyi bájjal, hogy ráadásul még egy darabot kellett elszavalnia.

Ezután a palicsi doktor bácsi következett, ki előbb mandolinon játszott, később gitár mellett énekelt a tőle megszokott precizitással.

A rendezők ezután Csalányi Irmuskát és Zsivkovits Irénkét vezették föl; ők kettesben előbb a híres kék—vók táncot, majd a műsor későbbi folyamán a tyroli legyező táncot mutatták be. Mozdulataik kecsesek, elragadóak voltak, meg is kellett ismételni tánczaikat. Zsivkovits Irénke megérdemli, hogy tánczáért külön dicséretet kapjon, mert minden mozdulata, lépése oly tökéletes és bámulatot keltő, hogy tánca valóban művészet számba megy.

Csalányi Géza ur »A fürdővendég« cz. monológot adta elő s harsogó kacajt fakasztott az ajkakon természetes, vonzó előadásával.

Nagyon sikerült Zsivkovits Mariska szavalata is. Bátor fellépésével megnyerte a közönség tapsait.

De talán legmeghatóbb mégis Csalányi Irmuska szavalata volt, ki Tompa »Madar fiaihoz« cz. költeményét adta elő, miközben a palicsi zenekar pianissimo játszotta az édesbus régi magyar nótákat.

mely a bizottság által ma tárgyalat és elfogadott szabályzat alapján teljesíti nehéz munkáját.

Augusztus 19-én (szerdán) reggel gyűlnek össze a zsüri szegedi és vidéki tagjai a kamara székházában, ahonnan a kiállításba mennek, hogy ott csoportonként elvégezzék a bírálatot, melynél a kiállítók jelen lehetnek.

Az össz-zsüri aztán délelőtt 10 órakor tanácskozik a kamarai ház tanácstermében és dönt a kitüntetésekről. Ebben a tanácskozásban, illetőleg a zsüriben számosan vesznek részt vidéki ipartestületek küldöttei, akik már 18-án érkeznek Szegedre.

A kerület iparosságának zöme pedig augusztus 19-én érkezik Szegedre, hogy részt vegyen a szegedi gyárak és ipari intézmények megismerésében és augusztus 20-án a kerületi iparosgyűlésen. Ez a városi székház közgyűlési termében tartatik Szent István napján délelőtt és ugyanott gyülekeznek a vidékiek augusztus 19-én délután 1 órakor a szemleutakra való indulás előtt. Az ezen alkalmakra vidékről jelentkezett iparosok száma már megközelíti a nyolcszázat.

A vidékről jövő iparosok elszállásolásával az ipartestületnek egy külön bizottsága foglalkozik és támogatja ebben a városi hatóság.

H I R E K.

Szabadka, augusztus 18.

— A király születésnapja, A középületekről lengő nemzeti színű lobogók, a harangok zugása és a mozsárágyuk dörgése hirdetik városunkban is, hogy ma nagy napja van a lojalis magyar nemzetnek. Dicsőségesen uralkodó királyunk születésnapjára óvfordulója alkalmából a város valamennyi templomában fényes istentisztelet tartattak a katonai és polgári hatóságok részvételével. Ezt megelőzőleg a helyőrség tábortábori misét szolgáltatott a zombori uti gabona-piacznak nevezett tér-

A műsor közepe táján Szalay Mátyás főkapitány ur phonographon mutatott be több kedves ének és zenedarabot. Nagy derűtséget keltett a rendőr-cuplé.

Félegyházi Irénke »Mi boldog pestiek« cz. költeményt szavalta igen ügyesen.

De ezzel az est műsora még nem volt ki-merítve, mert a prolog tovább így szól:

»Szenzáció? Mit nekünk az, lesz az is.
Ha a nézők hangulata nem hamis!
Lesz a végén oly pompás meglepetés,
Hogy Palicson sok időn át visszhangzik a nevetés

Volt is nevetés, mikor Csalányi Géza ur karöltve belépett a női ruhába öltözött impresszárióval s vele együtt bemutatta a német legény csárdását!

Különbben ez az impresszárió furcsa egy legény, Csalányi urral a délelőtt folyamán Szegeden járt, hogy az estélyt követő lakomához halat rendeljen. Csakis Csalányi ur ügyességének köszönhető, hogy az impresszárió a pénzzel el nem illant.

A katasztrópha oly közel állt, hogy már a következő táviratot is megszerkesztette:

Rendőség Szabadka. Impresszáriónk, ki tanárnak adta ki magát, pénzzel megszökött, hal nincs. Kérek pénzt, hogy haza utazhassam. Csalányi.

De a véletlen a Hagenmacher-féle sör-csarnokban Cs. ur kezére játszotta a hűtlenné válni akaró sáfárt. De megtört, s prológját maga fejezte be így:

szégen, a melyen a helyben állomásozó 23-ik és 6-ik gyalogezredek, továbbá honvédhuszárjainak teljes létszámban, azonkívül a közös huszárok pótkerete és az itthon maradt honvédek is résztvettek. Délben a helyőrség tisztikara fényes ebédet adott a Bárányszállodában, a melyen a 23-asok zenekara néhány az ünnepély díszéhez méltó zeneművet adott elő.

— **Személyi-hír.** Schmausz Endre főispán négy napi tartózkodásra ma délután az Aldunára utazott.

— **Kitüntetett megyei főorvos.** A hivatalos lap mai száma hozza, hogy ő Felsőge dr. Pavlovits Simonnak Bács-Bodrog vármegye főorvosának a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül a kir. tanácsosi czímet díjmentesen adományozta.

— **Zenta város díszpolgára.** Zenta város köztörvényhatósági bizottsága Latinovits Pál főispánt a város fejlesztése körül és a zentai állandó hid felépítése körül szerzett érdemei elismerésül a város díszpolgárává választotta. A díszoklevelet a városi közgyűlés bizottsága hétfőn nyújtotta át Latinovits főispánnak, aki a bizottsághoz tartott beszédeben hálás köszönetét fejezte ki a kitüntetésért és biztosította a város közönségét, hogy ezentúl is hazafias kötelességének tartja, hogy az Alföld e nevezetes gócpontja érdekében és a város közgazdaságának fejlesztésére minden tőle telhetőt megtegyen. A díszoklevél átnyújtása után a nevezetes napot díszlakomával fejezték be, melyen számos felköszöntőt mondtak.

— **Szemle.** Szkrinyár Mátyás ezredes dandárparancsnok, a ki ma érkezett városunkba holnap a helybeli honvédhuszárezred fölött szemlét tart.

— **A honvédség köréből.** Ő felsége a király a következő honvédkadémikusokat hadnagyokká nevezte ki: Horváth Kálmánt a szabadkai 6-ik honvédgyalogezredhez és Kovács Sebestyén Tibort a szabadkai 4-ik honvédhuszárezredhez, továbbá a m. kir. honvédelmi miniszter hadapródtiszthelyettesekké nevezte ki a honvéd hadapród iskola IV.

»S ha majd mindent ledaráltunk fényesen,
Ne hagyjátok tásulatom éhesen,
A művészet szent nevében kérve kér,
Ki felelős baklövésért, jó sikerért, mindenért
S most előre táncos, dalnok, rajta hát,
Rázzátok le a prózának rút porát;
Legyen mindig eszetekbe, hogy fődolog a —
hatás . . .

— Mit is mondok? — sokkal inkább a dicő
halpaprikás . . . !

Hát bizony ez így volt, dicső is volt unos untig. Mindenki megkapta a magáét, amint illik. A kedves háziak is, a nyomorut impresszárió is (hogy is ülhetek vele egy asztalhoz!) a művész gárda is, Hoffer Ilonka is, kinek épen névnapi előestője volt, Zsivkovitsné ő nagysága is, ki valamennyi szereplőt igen szellemes és kedves meglepetésben részesítette, sőt még a szakácsnő is. Még az is, mert ezt a tisztet dr. Félégyháziné ő nagysága töltötte be nagy szakavatottsággal. Pedig pesti asszony! No lám!

Most már mondja valaki, hogy Palicson nincs élet.

Még csak azt akarom mondani, hogy amit az impresszárióról mondtam, talán nem is igaz, mert mégse hiszi el senki, hogy valaki magamagáról ilyen híreket terjesszen! Magamat csak nem hívhatom ki párbajra!

A rendezők Csalányi G. és Réffy Z. urak voltak.

Irta: Jákóhalmi R. Z.

évfolyamát végzett következő növendékeket: Hauer Dezsőt, Nagy Andrást, Figur Emilt, Mihalcsek Lajost, Wizinger Viktort és Csallóközi Rózsát a szabadkai 6. honvédezredhez és Heppes Sándort a szabadkai 4. honvédhuszárezredhez, valamennyiüket 1903. évi szeptember hó 1-ével kezdődő ranggal.

— **Iskolaszéki ülés.** Hírt adtunk egyik előző számunkban arról, hogy az iskolaszék mult hó csütörtökjére kitűzött ülését a mai napra halasztotta el. Az ülés legérdekesebb pontja a tanítók beosztása, illetve áthelyezése a jövő tanévre. Sok kellemetlenségnek és felebbezésnek elejét veszi az iskolaszék, ha ebbe az ügybe bele sem megy. Mert az iskolaszéknek semmi köze a tanítói áthelyezésekhez. Az új miniszteri utasítás értelmében az osztálybeosztás joga az illető kerület tanítótestületét illeti. Ha pedig egyik kerületből a másikba szükséges a tanítót áthelyezni, akkor ez kizárólag a tanfelügyelő hatáskörébe tartozik. — Egyáltalán az iskolaszék tullepné hatáskörét, ha a tanítók beosztási ügyébe beleavatkoznék. Különös, hogy az iskolaszék nem akarja ismerni az új utasítást.

— **Egyházmegyei hírek.** Lajthay János halála folytán megüresedett kupuszina plébániára ideigl. administratornak Schmelhegger Emil káplán, érseki iskolalátogatóvá Maison Mihály esperes, rigyiczai plébános s II-iki főtankerületi iskolalátogató, ennek helyére iskolalátogatóvá dr. Zgama Károly mélykúti administrator nevezettek ki.

— **Eljegyzés.** Tary Zsigmond asztalos mester eljegyezte Gál Etelkát, Gál Ignác postatiszt testvér hugát.

— **A népiskolai tandíj.** A szabadkai polgári községi iskolaszék még az 1903. évi július hó 2-án tartott üléséből kifolyólag átírt a tanácshoz, hogy mivel a népiskolai tandíj szedés legkivált a szegényebb néposztályt terheli, kéri a jövőre vonatkozólag annak elrendelését, hogy a községi elemi iskolákban a tan- és hozzájárulási díjak szedése megszüntetessék, továbbá javasolja, hogy az iskolaszéki utasítás értelmében a tanítóktól és növendékektől az iskolai könyvtáralapjára járó személyenkinti 50 fillérnyi illetmény megváltása fejében illesszen be a város 1000 korona általányt a költségvetésbe.

— **Az apatin-zombori villamos vasut** kiépítése végett már megkezdtek a tárgyalásokat a budapesti Ganz gyárral, melynek főmérnöke személyesen járt a napokban Apatinban, ahol a többi érdekeltekkel is tárgyalásokat folytatott. Ugyanez alkalommal tárgyalt az apatiniakkal a villamos világítás miatt, s amint hírlik ebben is megállapodásra jutottak, úgy, hogy Apatinban nem-sokára lesz villanyvilágítás is.

— **Ev. ref. papgyűlés Ujvidéken.** Az ev. ref. lelkesek f. évi szept. hó 1. és 2-án Ujvidéken országos gyűlést tartanak, melyen Cseh Ervin horvát miniszter fog elnökölni.

— **Katonazene.** A kereskedő ifjak társulatának szent-istvánnapi palicsi táncmulatságán a zenét a 23.-asok kitűnő zenekara fogja szolgáltatni, ugyanaznap este a zenekar másik fele az »Otthon« kávéházban fog hangversenyezni. A zenekar, a melyet közönségünk rövid itt tartózkodása alatt annyira megkedvelt, szombaton és vasárnap este az Otthon kávéházban bucsu hangversenyt rendez a szokottnál is válogatottabb műsorral.

— **A földmives iskola és a város.** Ásványi földmives iskolai igazgató betérjess-

tette a földmives iskola 1904. évi facsemete, caerje és szőlődugvány készletéről a kimutatást azzal, hogy kéri a város szükségletét közölni, hogy ez az eladás alól visszatartható legyen.

— **Fizetésfelemelés.** Jecs Dezső ludasi rom. kath. kántor fizetés felemelést kért, a mit a közgyűlés meg is szavazott a kérelmezőnek s a belügyminisztertől most érkezett le a közgyűlési határozat jóváhagyása.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A »Filipovai Olvasó-kör« alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Villam világítás Kulán.** A Ganz-gyár villamos szakosztályának kiküldött főmérnöke Grauang Alajos, a verbászi magyar kendergyár-részvénytársaság igazgatójának kíséretében e napokban B.-Kulán időzött. — hol az egyes magánházak tulajdonosaival a villam világítás bevezetése tárgyában a szerződéseket megkötötte. Ezzel azután B.-Kulán villamvilágítási ügye oly stádiumba jut, — hogy rövid idő alatt a petroleum mécseket Zomborba küldheti.

— **A szegényház halottja.** Sefcsits Jánosnak, a tegnap hirtelen elhalt szegényházi ápoltnak hulláját ma délelőtt boncolták fel rendőrileg, minek alapján konstatálva lett, hogy a halál oka szívszélhűdés volt.

— **Műaréna.** Sári István igazgatása alatt működő műaréna naponta növekvő érdeklődés mellett tartja előadásait az új honvédlaktanya előtti téren. Változatos műsorából különös vonzerőt gyakorolnak az afrikai kardnyelű Fakir csodálatraméltó mutatványai, a ki egy egész csomó élesre fent aczélkardot úgy elnyel, hogy csak a markolatuk látszik ki és ezt az izgalmas mutatványt szinte hihetetlen gyorsasággal és biztossággal végzi. Most a kecskeméti Kossuth-szobor bizottságtól kapott meghívást a szobor alap javára augusztus 20-án rendezendő népünnepélyen való közreműködés végett, miért is már csak rövid ideig fogja nálunk hajmeresztő mutatványait produkálni.

— **Megmart mézszáros.** Faragó István mézszáros mester tegnap este felé egy jó barátjával elment a VI. körbe egy házhoz tehenet vásárolni. Miután az alkut megkötötték, távozni akartak, de mire a kapuhoz értek a lánczra kötött házórző eb lánczát elszakítva, Faragónak ugrott és jobb czombját alaposan megharapta, úgy, hogy a mentőknek kellett az erősen vérző sebet bekötözni.

— **Lólopás.** A Szabadka határában levő kőrösi pusztán tegnap ismeretlen tettesek Bosnyák Péter ottani gazdaembertől két értékes lovat elloptak. A lótolvajok után erőlyesen nyomoz a rendőrség.

— **Anyakönyvi hírek.** Meghaltak: Balázs Piri Amália 15 hó, Kuluncsics Jusz-tina 14 hó, Mokarev Katalin 10 hó, Merkovics Katalin 2 év, Mariánovics Lukács 6 nap, Mikovics Julia 14 nap, Balázs Imre 64 év, Miskolczi János 2 nap, Nemes Emilia 5 év, Reiek István 66 év, Reznycse Mária 52 év, Ferencz Péter 14 hó. Született 34. 19 fiu, 15 leány. Eljegyzés: Szakmári Péter Nagy Keserű Évit, Sztipics Antal Jaramazovics Alojziát, Osztrogonátz István Szudárovits Máriaát, Kikics Vincze Kuczó Rozáliát, Lévai Nándor Gábor Máriaát, Osztrogonátz Lőrincz Szkenderovics Jozefát, Szkenderovics Márk b. tag leányát, Bédics Jakab Pokrics Katalint, Francziskovics Márk Sztantics Máriaát. Házasság: Patócs Bódog Orbán Irmát, Fábian Mihály Fliebert Juliával, Barta

Felvétel a palicsi földmives-iskolába.

1. Felvételi feltételek: a 16-ik életévét be-töltött, vagy katonakötelezettségének eleget tett egészséges gazdalfjak vétetnek fel, kik legalább is jól írni és olvasni tudnak s fed-hetlen előéletűek voltak.

2. A tanszék két évig tart 10-10 havi szorgalmi idővel és pedig mindig nov. 1-én kezdve és augusztus 31-én zárva. — A ta-nítás tárgyai: nyelvtan, helyesírás, számtan, vallás és erkölcstan; növénytermelés, állat-tenyésztés, üzletvitel; kertészet, fanevelés, szőlőmivelés. Végeznek természetesen min-den gazdasági, kerti és szőlészeti munkát, s e mellett begyakoroltatnak a háziipari cik-kek készítésébe, nevezetesen a kosár- és gyé-kényfonásba, kefekötésbe, a kukoriczalevél feldolgozásába stb.

3. Tan és tápdij havonként összesen 30 korona, mely összeg mindenkor előre fize-tendő.

4. Minden osztály 3-3 városi és ugyan-annyi állami ingyenes ellátásból állami ösz-töndij alapítvánnyal bir, melyek elnyerése iránti bélyegmentes kérvények az első eset-ben Szabadka sz. kir. város földmives isko-lájának t. felügyelő bizottságához, az utóbbi esetben ellenben a nmlt. földmivelésügyi m. kir. minster urhoz címelve a földmives iskola igazgatóságánál nyújtandók be Pali-cson legkésőbb szeptember hó 1-ig s felsze-relendők: keresztlevéllel, szegénységi, er-kölesi és iskolai bizonyítvánnyal, ha az illető katona, ugy katonakönyvével, a kisko-ruaknál pedig a szülők vagy gyámok az iránti nyilatkozatával, hogy az illetőnek az iskolába való belépését megengedik.

5. Más földmives iskolákon jó sikerrel és kifogástalan magaviselettel végzett I-ső éves tanulók a II-ik évre felvétetnek.

6. Minthogy a gazdaoktatáson kívül a be-csületesség, józan élet, takarékoság, igény-telenség, a munkaadó személye iránti oda-adás és hűség erényeinek a növendékek ál-tali elsajátítására az iskola szintén nagyon törekszik, ennél fogva mindazon előfeltételekre melyek után ezek ellenkezőjére következtetni lehetne, a felvételnél súly fektetnek.

7. Nem lévén megengedve, hogy a föld-mives iskola tanulói egyéb mint népies sza-básu ruházatot viseljenek, az ezen rendelet ellen vétők csak ugy kizáratnak, mintha erre bármely más okot szolgáltatnak volna.

8. Kivánatra a szervezeti szabályok bár-kinek bérmentve megküldetnek.

9. A szabadkai földmives iskola székhelye Palics lévén, (posta, vasut és helyi érdekű villamosvasuti állomás) a megkeresések min-denkor alulirt czimhez intézendők.

Palics, póstabélyeg kelte.

Szabadka sz. kir. város földmives iskola igazgatósága.

utazó Bpest. — Kolonics Ferenc keresk. Bpest.

Pest szálloda. Koinan Emánuel utazó Teplitz. — Szántó Ferenc utazó Bpest. — Dimityedics Mihály és neje Ujvidék.

Polgári szállada. Mór Ignác Zombor. — Pilis Dezső Zenta. — Zoltmann Albert tanító Apatin. — Szokoly Béla Bpest. — Gyurka Márton Apatin.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorologiai in-tézet távirati jelentése.) E hó 19-ére meleg időjárás várható, elvélve csapadékkal és ziva-tarokkal.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Nagy és bő kínálat mellett elkelt 25.000 mm. buza 5-7.5 fillérig olcsóbb áron.

A többi terményekben nem volt változás. A határidő-üzlet igen mérsékelt forgalom mellett változatlanul zárult.

	Kezdeti	Változás
Buza májusra	—	—
Buza okt.-re	730	728-730
Buza ápr. 1904	757	756-758
Rozs	—	—
Rozs okt.-re	614	612-618
Rozs	—	—
Zab májusra	—	—
Zab	—	—
Zab okt.-re	539	540-540
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	609	610-609
Tengeri aug.-ra	609	610-609
Tengeri májusra	505	504-503
Repce aug.-ra	10.00	10.00-11.10
Repce	—	—

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

Hirdetések.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Elegáns kalapok, nyakkendők, botok, gallér és kézelők, keztyűk, harisnyák, fekérneműek és sport cikkek dús vá-lasztékban.

Különlegességek női bluzokban.

EISLER IZSÓ

férfi és női divatruházában

Szabadkán, főtér.

SÜRGÖNY-CZIM: AJÁNLJA A DUSAN FELSZERELT

DÁNIEL SZABADKA CSERÉPKÁLYHA-ÉS CEMENTÁRÚ RAKTÁRÁT

DANIEL JÓZSEF Szabadka

CSERÉPKÁLYHA-KÉSZÍTŐ

ÁLLANDÓ MINTARAKTÁR:

BATTHÁNYI-UTCZA, CSAJKÁS-FÉLE HÁZ

ELVÁLLAL MINDENFÉLE, E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT.

Idegenek Szabadkán.

Augusztus 18.

Nemzeti szálloda. Kovács Imre utazó Bpest. — Dr. Scsitiuszki Adolf ügyvéd Pan-csova. — Kornstein Gyula és neje keresk. Szeged. — Halmi Mór utazó Szeged. — Milch Mór utazó Trieszt. — Reichenfeld Adolf utazó Bécs. — Feuer Áron fakeresk. Nagy-Várad. — Fabró Ferenc kőfaragó Bu-dakalász. — Stein I. igazgató Szegzárd.

Bárány szálloda. Grósz Izrael utazó Szatmár. — Spitzer gabona keresk. Bpest. — Eisenstädter utazó Bécs. — Goldfinger

Kladek Kázmér

diszszoba festő és mázoló Szabadkán
Bercsényi-uteza, 669. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, a legkényesebb izlésű szobák, vendéglők és termek fest-észetét — enyv, olaj, vagy tempera kivitelen

jutányos árak mellett.

Tőkepénzesek Figyelmébe!

egy jó találmány értékesíté-séhez társat keresek.

Czim a kiadóhivatalban.